

นางสาวสุวิชา ชัยวรรณธรรม : การสร้างภาพตัวแทนและผลิตซ้ำอุดมการณ์ประชาสังคมขององค์กรพัฒนาเอกชนในนิตยสารสารคดีและ www.sarakadee.com. (THE CONSTRUCTION OF REPRESENTATION AND THE REPRODUCTION OF CIVIL SOCIETY IDEOLOGY OF NON-GOVERNMENT ORGANIZATION IN SARAKADEE MAGAZINE AND WWW.SARAKADEE.COM)

อ. ที่ปรึกษา : ศ.สุกัญญา สุตบรรทัด, 187 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงรูปแบบพัฒนาการของการสร้างภาพตัวแทนและผลิตซ้ำอุดมการณ์ประชาสังคมขององค์กรพัฒนาเอกชนที่นำเสนอในนิตยสารสารคดี ตลอดจนลักษณะแนวทางที่สัมพันธ์กับความเคลื่อนไหวประเด็นทางประชาสังคมขององค์กรพัฒนาเอกชนในแต่ละยุคสมัย 2) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงรูปแบบการสร้างภาพตัวแทนและผลิตซ้ำอุดมการณ์ประชาสังคมขององค์กรพัฒนาเอกชนที่นำเสนอใน www.sarakadee.com ที่เชื่อมโยงกับนิตยสารสารคดี และ 3) เพื่อศึกษาบทบาทของบรรณาธิการนิตยสารสารคดี, เว็บไซต์เตอร์ของ www.sarakadee.com และบุคคลที่เป็นแกนนำหรือสมาชิกขององค์กรพัฒนาเอกชนที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาของนิตยสารสารคดีและ www.sarakadee.com รวมถึงวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกบรรณาธิการของนิตยสารสารคดี, เว็บไซต์เตอร์ของ www.sarakadee.com และแกนนำหรือสมาชิกขององค์กรพัฒนาเอกชนที่เกี่ยวข้อง โดยนำทฤษฎีและแนวคิดอุดมการณ์, ภาพตัวแทน, ประชาสังคม และพื้นที่สาธารณะบนอินเทอร์เน็ต มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) การสร้างภาพตัวแทนและผลิตซ้ำอุดมการณ์ประชาสังคมขององค์กรพัฒนาเอกชนที่นำเสนอในนิตยสารสารคดีมีจำนวน 3 ชุดภาพตัวแทน คือ ชุดที่หนึ่งภาพตัวแทนประเด็นด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, ชุดที่สองภาพตัวแทนประเด็นด้านกลุ่มบุคคลและสภาพของปัญหา และชุดที่สามภาพตัวแทนประเด็นด้านสถาบันและชุมชนสังคม โดยในแต่ละชุดภาพตัวแทนนั้นมีการสร้างความหมายผ่านทางรูปแบบของวาทกรรมอุดมการณ์อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ตลอดจนมีลักษณะที่สัมพันธ์กับความเคลื่อนไหวประเด็นทางประชาสังคมขององค์กรพัฒนาเอกชนในแต่ละยุคสมัย

2) www.sarakadee.com มีบทบาทในการเปิดพื้นที่สาธารณะของเว็บไซต์ เพื่อการสร้างภาพตัวแทนและผลิตซ้ำวาทกรรมอุดมการณ์ประชาสังคมขององค์กรพัฒนาเอกชนที่เชื่อมโยงมาจากนิตยสารสารคดีในประเด็นด้านการอภิปรายทัศนะความคิดเห็นเชิงวิพากษ์ที่ขัดแย้งกันระหว่างตัวแทนขององค์กรพัฒนาเอกชนและหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงการแสดงทัศนะความคิดเห็นจากผู้อ่านซึ่งพบว่ามีอุดมการณ์แนวคิดที่สอดคล้องสนับสนุนกับทัศนะความคิดเห็นเชิงวิพากษ์ของตัวแทนองค์กรพัฒนาเอกชน

3) บรรณาธิการ, เว็บไซต์เตอร์และแกนนำหรือสมาชิกขององค์กรพัฒนาเอกชนที่เกี่ยวข้องมีบทบาทสอดคล้องและสนับสนุนร่วมกันในการสร้างและนำเสนอภาพตัวแทนและผลิตซ้ำอุดมการณ์ประชาสังคมขององค์กรพัฒนาเอกชนโดยใช้วิธีการสร้างความหมายผ่านทางวาทกรรมและดำรงการผลิตซ้ำอย่างต่อเนื่องในแต่ละประเด็นของชุดภาพตัวแทน

This research has 3 objectives which are : 1) to study and analyze the construction of representation and the reproduction of civil society ideology of non-government organization in Sarakadee magazine and characteristics relating to the movement of civil society of non-government in each period, 2) to study and analyze the construction of representation and the reproduction of civil society ideology of non-government organization in www.sarakadee.com relating to Sarakadee magazine, and 3) to study the roles of Sarakadee magazine's editor, webmaster of www.sarakadee.com and leaders or members of non-government organization. This research used qualitative research to analyze contents in Sarakadee magazine and www.sarakadee.com, including in-depth interviews with the magazine's editor, the website's webmaster and leaders or members of non-government organization. The analytical framework was based on theories and concepts of Ideology, Representation, Civil Society, and the Public Sphere on the internet.

Results of the research can be concluded as follows:

1. The construction of representation and the reproduction of civil society ideology of non-government organization in Sarakadee magazine and www.sarakadee.com are found in 3 sets. The first is the representation of natural resources and environment, the second is the representation of groups and conditions of problem, and third is the representation of institutions and social community. The process of meaning construction in each representation were made through the ideological discourse regularly and continuously, and related with the movement of civil society of non-government organization in each period.
2. The role of www.sarakadee.com is opening the public sphere on the website for the construction of representation and the reproduction of civil society ideology of non-government organization which connect to Sarakadee magazine in term of the discussion of debatable opinions between non-governmental and government agent, include the reader's opinions which support the ideology of the non-governmental agent.
3. The roles of the magazine's editors, webmasters and leaders or members of non-government organization are constructing and representing the representation, and reproduction the civil society ideology of non-government organization by constructing meanings through discourse and remain the reproduction continuously in each representation.